

PER

Louis-Ferdinand
Céline

Semmelweis

SPECULUM

Louis-Ferdinand Céline
Semmelweis

S francuskoga prevela
Mirna Šimat

Disput
Zagreb, 2026.

PREDGOVOR PONOVNOM IZDANJU
IZ 1936.

Evo strašne priče o Ignazu Philippu Semmelweisu.

Može se doimati pomalo suboparnom, na prvi pogled odbojnom, zbog pojedinosti i brojki, minucioznih objašnjenja. Ali neustrašivi čitatelj brzo će biti nagrađen. Vrijedna je muke i truda. Mogao sam početi ispočetka, usavršiti je, učiniti je zanimljivijom. To bi bilo lako, ali nisam htio. Zato je dajem takvu kakva jest. (Doktorska teza u Parizu, 1924)

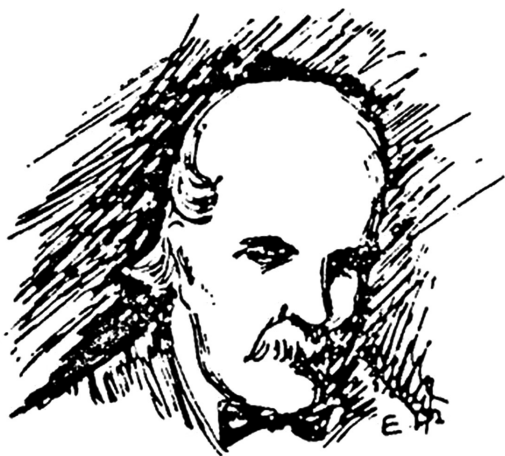
Forma nije važna, važan je sadržaj. Mislim da je bogat koliko je to moguće. Pokazuje nam koliko je opasno željeti previše dobra ljudima. To je jedna stara, a uvijek mlada lekcija.

Zamislite da se danas, isto tako, pojavi neki naivčina i počne liječiti rak. Ne zna na kakvu bi ga glazbu odmah natjerali da zapleše! Bilo bi stvarno fenomenalno! Ah, bolje neka bude oprezniji! Ah, bolje da ga upozorimo. Bolje mu je da bude pristojan! Ah, bolje bi mu bilo da se odmah pridruži Legiji stranaca! Ništa nije besplatno na ovom svijetu. Sve se mora okajati, i dobro i zlo, sve se plaća kad-tad. Dobro je, naravno, mnogo skuplje.

ŽIVOT I DJELO
IGNAZA PHILIPPA SEMMELWEISA
(1818–1865)¹

1 Tekst objavljen 1936. pod naslovom *Semmelweis*, koji je i prvo komercijalno izdanje, razlikuje se od onoga iz 1924. samo u nekoliko rastavljanja odlomaka i ispravljenih detalja. U skladu s duhom biblioteke “Cahiers Céline” zadržali smo izvorni tekst te rasprave, preuzevši iz ponovljenog izdanja iz 1936. samo nekoliko ispravaka u interpunkciji koji olakšavaju čitanje te dodavši na dnu stranice nekoliko značajnih varijanata.

[Uz ovu, u knjizi su još dvije napomene preuzete iz francuskog izdanja, a sve su ostale bilješke uz tekst urednikove – op. ur.]

I. PH. SEMMELWEIS²

Otpreve je profilaktička sredstva koja valja upotrijebiti protiv babinje groznice iznio toliko precizno da moderna antisepsa nije imala što dodati pravilima koja je propisao.

PROFESOR WIDAL

2 Portret Ignaza Semmelweisa nacrtala je Célineova supruga Édith Follet (op. ur. franc. izdanja).

GOSPODINU PROFESORU BRINDEAUU
PROFESORU OPSTETRICIJE
NA MEDICINSKOM FAKULTETU U PARIZU
ČASNIKU LEGIJE ČASTI
NAŠEM PREDSJEDNIKU STRUČNOG
POVJERENSTVA ZA OBRANU
DOKTORSKOG RADA

*Kojemu od srca zahvaljujemo na moralnoj potpori koju nam
je pružio, na blagoj kritici bez koje ne bismo mogli obaviti
ovaj posao.*

*Još ga jednom molimo da primi našu zahvalnost na tako
dragocjenim i mudrim znanstvenim i književnim savjetima
koji su nas vodili kroz ovo bolno područje opterećeno ljudskom
patnjom i brojkama.*

GOSPODI ČLANOVIMA POVJERENSTVA
ZA OBRANU DOKTORSKOG RADA:

G. PROFESORU FOLLETU
OFICIRU LEGIJE ČASTI
RAVNATELJU MEDICINSKOG FAKULTETA
U RENNESU
DOPISNOM ČLANU MEDICINSKE AKADEMIJE

U znak mojega iskrenog divljenja.

G. PROFESORU GUNNU
IZ ZAKLADE ROCKEFELLER
VITEZU LEGIJE ČASTI

S izrazima najdublje zahvalnosti.

HENRIJU MARÉCHALU
RAVNATELJU KLINIKE
MEDICINSKOG FAKULTETA U PARIZU

*Naša zahvalnost na neiscrpoj ljubaznosti i dragocjenoj
podršci koju nam je uvijek pružao.*

UVOD

U vrijeme kada naša struka, uostalom prilično popustljivo, trpi ponovno zadirkivanje izvjesnog broja javnih laskavaca, revnih piskarala, iz romaneskne književnosti kao i iz teatra, u vrijeme kad svaki laik, pod uvjetom da ima vještinu i nekoliko papira pred sobom, tvrdi da razotkriva sve naše mane i lako jamči da je naš način razmišljanja sramotan, bilo nam je zadovoljstvo posvetiti našu doktorsku disertaciju životu i djelu jednog velikog liječnika. Ne tvrdimo da smo ga odabrali nasumce, ali svejedno smo ga odabrali među tolikim drugima koji su mu ravni po zaslugama i predanosti. A zaustavili smo se upravo na I. Ph. Semmelweisu jer se medicinska misao, tako lijepa, velikodušna, jedina zaista ljudska misao koja možda postoji na svijetu, pokazala vrlo čitkom na svakoj stranici njegova života.

Vjerojatno bi uz malo talenta bilo moguće otkriti druge primjere te snage u medicinskim sudbinama koje nisu bile

toliko tragične, ali su bile jednako plodne, no lakoća teme mamiła nam je pero i to što smo se tako potpuno posvetili drami bilo je u želji da budemo intenzivni, sažeti i ako je moguće sadržajni. Nadamo se da ćete nas razumjeti i oprostiti nam. Nismo ublažili istinu nigdje, ni ondje gdje je najviše boljela naš profesionalni ponos. Nismo poštedjeli nijedno liječničko neprijateljstvo ili inerciju. Bili smo iskreno nemilosrdni prema našim pogreškama i glupostima, mnogo više nego što bi to bilo moguće nekom laiku.

Time smo željeli pokazati tim lakomislenim satiričarima, koji misle da nas blate, da talent ne može zamijeniti stručnu obuku i da se oni koji nisu liječnici zapravo okomljuju na nevažne trice dok misle da razdiru samu dušu naše struke.

Govorilo se da se u našoj špilji događaju strašne stvari; ondje se događa još mnogo toga što samo liječnik može vidjeti i razumjeti.

Osim toga, moramo li se braniti? Hajdemo jednostavno tražiti od drugih struka da proizvedu tako iskrene i sjajne primjere ljudi kao što je I. Ph. Semmelweis.

Što se tiče odgovaranja točku po točku na argumente koji se našim kleveticima čine posve odlučujućima, od toga treba odustati, jer ne govorimo istim jezikom. Svijet istrajava samo zahvaljujući velikodušnoj opijenosti zdravljem, jedne od veličanstvenih sila mladosti, koja također uključuje nezahvalnost i drskost.

Pretužan čas uvijek nastupi kad Sreća, ta apsurdna i vrhovna sigurnost u životu, ustupi mjesto Istini u ljudskom srcu.

Među svom našom braćom, nije li baš naša uloga pogledati u oči toj strašnoj Istini na najkorisniji i najmudriji način? I možda upravo tu mirnu bliskost s njihovom najvećom tajnom ljudski ponos najteže prašta.